

Att arbeta med Lars dagbok i klassen

Lars dagbok handlar om tre fantastiska och spännande dagar i elvaåriga Lars liv när han tar klivet från feg till modig, från att känna sig dum till att våga vara sig själv. Och detta bara med hjälp av en skrivbok och en blyerspenna!

Dagboken blir ett verktyg för att våga ta sats och leva sitt liv på sitt eget vis, inifrån sin egen person. Belöningen för Lars blir att komma ut ur sin självdestruktiva bubbla och kan se på sig själv, sin egen förmåga och vad som är viktigt, med förändrade ögon.

Här är förslag till hur man kan arbeta i klassen med föreställningen. De teman vi tar upp kretsar kring dagboksskrivande, kring begreppen självbild och självförtroende, och kring att våga vara sig själv med koppling till eget skrivande, och även till sociala medier.

INNAN NI SER FÖRESTÄLLNINGEN

Skriv dagbok (OBS hemlig)

Pröva att skriva fritt och få med så mycket känslor som möjligt

Pröva att skriva med dina finaste handstil

Pröva att skriva med olika sorters språk, till exempel: faktatext, dikt, dialog, serierutor med kombination av teckningar och ord.

EFTER ATT NI SETT LARS DAGBOK

Att diskutera

Vilka känslor kände du när du såg föreställningen? Vilka känslor hade Lars?

Vilka tankar hade du när du såg föreställningen?

Hur var det att skriva dagbok?

Vad betydde dagboken för Lars?

Är det skillnad mellan hur du skriver när du skriver dagbok jämfört med andra texter? Blir det ett annat språk? Hur?

Vad är det för skillnad mellan att skriva hemligt och att skriva vad andra ska läsa?

Rädd, feg och värdelös – varför känner han så? Vad kan man göra när man känner så?

Att göra

Skriv en recension av föreställningen: börja med ett kort referat och skriv sedan vad du kände och sist vad du tänkte.

Ta foton som får dig eller det du fotograferar att verka så härligt som möjligt. Vad är det som gör att en bild ger ett så härligt intryck?

Arbeta i grupp och skriv ner 4-6 personliga egenskaper hos en påhittad 11-åring. Ge 11-åringen ett namn. Hitta sen på något som hänt i personens liv. Skriv sedan ett påtätt dagboksblad för er person.

Välj ett parti ur pjäsen (textutdrag nedan) och öva in det och spela upp för varandra.

UR PJÄSEN – ATT SPELA UPP

LARS

Jag minns så lite. Nästan ingenting. Jag blir så otroligt rädd när jag tänker på detta: att livet bara passerar utan att man minns något av det man gjort. Jag får ångest av den tanken. Riktigt fet ångest. Undrar varför det heter "Fet ångest". Som om ångest är ett slags smör. Jag berättade det för mamma. Jag berättar alldeles för mycket för min mamma. Normala elvaåringar berättar inte så mycket för sina mammor. Jag måste sluta berätta saker för min mamma. Jag berättade det för min mamma. (*Paus, suck från MAMMAN.*) Hon suckade. Hon gnuggade sig i ögonen. Hon började leta bland sina papper. Hon kom tillbaka med en bok, en skrivbok. Hon gav mig den och sedan gav hon mig en blyertspenna.

MAMMAN

Vet du vad jag gör när jag känner att livet rusar förbi? Då skriver jag dagbok.

LARS

Jag tittade på blyertspennan. Jag tittade på skrivboken. Jag tittade på mamma. Skulle jag minnas mer med hjälp av en blyertspenna?

MAMMAN

Det är bra att skriva ner saker med penna. Skriver du ner saker på det här sättet så minns du mer. Handen minns bokstäverna du formar. Inte på telefonen eller på datorn. Utan som man gjorde förr i tiden. Du glömmet bort saker, säger du. Jag tror dessutom att du mår bra av att inte berätta så mycket saker för mig Lasseman. Skriv ner det du tänker på i din dagbok. Så kan du sen välja det viktigaste och berätta för mig om kvällarna. Låter inte det som en bra idé?

LARS

Sade mamma och tog en stor klunk av sitt starka svarta kaffe.

UR LÄROPLAN FÖR GRUNDSKOLAN – CITERAT UR CENTRALT INNEHÅLL ÅK 4-6

Läsa och skriva

Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna.

Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar.

Olika sätt att bearbeta egna texter till innehåll och form. Hur man ger och tar emot respons på texter.

Handstil samt att skriva, disponera och redigera texter för hand och med hjälp av dator.

Tala, lyssna och samtala

Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser.

Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om ämnen hämtade från vardag och skola. Stödord, bilder och digitala medier som hjälpmedel för att planera och genomföra en muntlig presentation. Hur gester och kroppsspråk kan påverka en presentation.

Berättande texter och sakprosatexter

Berättande texter och poetiska texter för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.

Berättande texters budskap, språkliga drag och typiska uppbyggnad med parallellhandling och tillbakablickar, miljö- och personbeskrivningar samt dialoger.

Språkbruk

Språkliga strategier för att minnas och lära, till exempel tankekartor och stödord.

Ord och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Ords och begrepps nyanser och värdeaddning.

Skillnader i språkanvändning beroende på vem man skriver till och med vilket

syfte, till exempel skillnaden mellan att skriva ett personligt sms och att skriva en faktatext.

Kunskapskrav betyget C åk 6

Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar med gott flyt genom att använda lässtrategier på ett ändamålsenligt sätt. Genom att göra utvecklade sammanfattningar av olika texters innehåll och kommentera centrala delar med relativt god koppling till sammanhanget visar eleven god läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, tolka och föra utvecklade och relativt väl underbyggda resonemang om tydligt framträdande budskap i olika verk samt på ett utvecklat sätt beskriva sin upplevelse av läsningen.

Eleven kan skriva olika slags texter med relativt tydligt innehåll och relativt väl fungerande struktur samt förhållandevis god språklig variation. I texterna använder eleven grundläggande regler för stavning,

skiljetecken och språkriktighet med relativt god säkerhet. De berättande texter eleven skriver innehåller utvecklade gestaltande beskrivningar och utvecklad handling. Eleven kan söka, välja ut och sammanställa information från ett avgränsat urval av källor och för då utvecklade resonemang om informationens användbarhet. Sammanställningarna innehåller utvecklade beskrivningar, egna formuleringar och relativt god användning av ämnesspecifika ord och begrepp. Genom att kombinera text med olika estetiska uttryck så att de samspelar på ett ändamålsenligt sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap. Dessutom kan eleven ge utvecklade omdömen om texters innehåll och utifrån respons bearbeta texter mot ökad tydlighet och kvalitet på ett relativt väl fungerande sätt.

Eleven kan samtala om bekanta ämnen genom att ställa frågor och framföra egna åsikter på ett sätt som upprätthåller samtalet relativt väl. Dessutom kan eleven förbereda och genomföra utvecklade muntliga redogörelser med relativt väl fungerande inledning, innehåll och avslutning och relativt god anpassning till syfte och mottagare. Eleven kan ge exempel på nationella minoritetsspråk, föra enkla resonemang om språkliga varianter inom svenskan samt ge exempel på tydligt framträdande språkliga likheter och skillnader mellan svenskan och närliggande språk.

KÄLLOR OCH LITTERATURTIPS

Anne Frank: **Anne Franks dagbok**

Barbro Lindgren: **Jättehemligt**

Sue Townsend: **Min hemliga dagbok, Adrian 13 3/4 år**

Beppe Wolgers: **En kos dagbok**

4 av 5 sociala medier skadar ungas självkänsla – artikel i Dagens analys

<http://www.dagensanalys.se/2017/05/4-av-5-sociala-medier-skadar-ungas-sjalvkansla/>

”En stor studie visar att fyra av fem sociala nätverk skapar känslor av ångest och otillräcklighet. Värst är Instagram och Snapchat. Studien döptes till #StatusOfMind och genomfördes av Royal Society of Public Health (RSPH) tillsammans med Young Health Movement (YHM). De lät 1.500 unga mellan 14-24 år bedöma olika sociala nätverk i 14 olika hälsoaspekter. Dessa 14 områden har identifierats av hälsoexperter som viktiga för självkänsla och välmående, vilket i förlängningen påverkar såväl den mentala som den fysiska hälsan.”